

Sjálfbærniskýrsla

2022

Ávarp framkvæmdastjóra

28. apríl 2023

Ágæti lesandi,

Samfélagsábyrgð með sjálfbærni að leiðarljósi hefur birst í starfsemi Verkís frá upphafi, svo sem í gæðaferlum og sérstökum áherslum á umhverfis- og öryggismál. Verkís tekur hlutverk sitt sem þátttakandi í samfélaginu alvarlega og leitar stöðugt nýrra leiða til að veita ráðgjöf sem styður við uppbyggingu sjálfbærra samfélaga.

Verkfræðingar og hönnuðir eru áhrifavaldar þegar kemur að sjálfbærni og tækniþróun, enda oft á tíðum lykilaðilar í rannsóknum og verkefnum sem tengjast nýsköpun. Í störfum okkar horfum við í átt að sjálfbærni og leggjum áherslu á að lágmarka neikvæð áhrif af þeim verkefnum sem við höfum átt aðkomu að.

Heildarlosun gróðurhúsalofttegunda dróst lítillega saman hjá Verkís á milli ára en losunarhlutfall vegna ferða starfsfólks jókst aftur á móti talsvert, eða um 55%. Hækkunin kemur til vegna minni heimavinnu en árin á undan og fjölgun starfsfólks en einnig að einhverju leyti vegna nýrrar aðferðar sem notuð er við útreikningana og tekur betur til losunar á vinnutíma.

Starfsfólki Verkís stendur til boða að gera fjarvinnusamninga og ferðast þannig sjaldnar til vinnu. Einnig stendur starfsfólki samgöngustyrkur til boða ásamt góðri aðstöðu til að geyma hjól á vinnutíma og aðgangur að búningasklefa. Verkís hefur gert samning við rafmagnshlaupahjólaleigu og getur starfsfólk notað slík hjól til sinna þarf erindum á vinnutíma og hefur starfsfólk einnig möguleika á að nota bíla í eigu Verkís sem flestir ganga að hluta eða að öllu leyti fyrir rafmagni. Einnig á Verkís tvö rafmagnsreiðhjól sem starfsfólki hefur staðið til boða að fá lánuð í ákveðinn reynslutíma til að prófa þann samgöngumáta til og frá vinnu.

Hátt í 200 starfsmenn Verkís tóku þátt í árlegri ferðavenjukönnun fyrirtækisins og af þeim nýta um 145 manns aldrei almenningssamgöngur á leið sinni til vinnu. Af þessum 145 nota rúmlega 110 heldur ekki hjól, rafhjól, hlaupahjól og/eða rafskútu til og frá vinnu. Því starfsfólki sem nýtir sér vistvæna fararmáta hjá Verkís fer vissulega hægt fjölgandi en ljóst er að betur má en duga skal. Vinna þarf ötullega að því að draga úr losun starfsfólks til og frá vinnu eins og kostur er á en því fylgir einnig heilsuefling fyrir starfsfólk.

Um fjöllumarefni þessarar skýrslu er ætlað að varpa ljósi á hvernig okkur hefur gengið að innleiða sjálfbærniþæmið, bæði í rekstri stofunnar og þeirri þjónustu sem við veitum, sem og að uppfylla þau markmið sem við settum okkur um sjálfbærni á árinu. Skýrslan byggist á UFS (Umhverfi, Félagslegir þættir og Stjórnarhættir) leiðbeiningum Nasdaq. Hún er send til UN Global Compact með tilheyrandi spurningalista til að uppfylla skuldbindingu við félagið en fyrst og fremst hvetur skýrslugerðin okkur sjálf til að horfa yfir farinn veg og finna nýjar leiðir til að gera ætíð betur.

Með kærri kveðju,

Egill Viðarsson

Framkvæmdastjóri

Gildi og siðareglur

Verkís kappkostar að láta gott af sér leiða fyrir viðskiptavinum, starfsmenn, samstarfsaðila, þjóðfélagið og umhverfið. Eftirtalin gildi eru leiðarljós okkar:

HEILINDI

METNAÐUR

FRUMKVÆÐI

Verkís gerir sér grein fyrir samfélagslegu mikilvægi sínu sem þekkingarfyrirtæki og hefur á þeim grundvelli sett sér eftirfarandi siðareglur sem ná til innri og ytri starfsemi fyrirtækisins.

Tilgangurinn er að sporna við spillingu, draga fram samfélagslega ábyrgð starfseminnar og skerpa á þeim siðferðislegu viðmiðum sem Verkís leggur áherslu á í störfum sínum.

STARFSHÆTTIR

- Við leysum störf okkar samviskusamlega af hendi í samræmi við gott siðferði, heiðarleika og ábyrgð og stuðlum þannig að virðingu og góðu orðspori Verkís.
- Við leggjum okkur fram við að eiga jákvæð, hreinskilin og heiðarleg samskipti við samstarfsfólk, viðskiptavinum og aðra hagsmunaaðila.
- Við virðum trúnað og gætum þagnismælsku gagnvart samstarfsfólki og viðskiptavinum.
- Við höldum í heiðri persónuverndarsjónarmið við vinnslu upplýsinga sem okkur er trúnað fyrir.
- Við forðumst hagsmunaárekstra og gætum að hlutleysi í störfum okkar.

ÞEKING OG MIÐLUN

- Við endurnýjum faglega þekkingu okkar og færni þannig að þjónusta okkar sé ávallt sú besta sem völ er á hverju sinni.
- Við leitumst við að miðla þekkingu til hagsmunaaðila og samfélagsins með sjálfbæra þróun að leiðarljósi.

SAMFÉLAGSLEG ÁBYRGÐ

- Við leggjum áherslu á gagnsæi við allar ákvarðanatökur er varða starfsemina.
- Við styðjum og virðum mannréttindi og viðurkennum mikilvægi þeirra.
- Við leggjum okkur fram við að leita lausna og veita þjónustu sem samræmist meginviðmiðum um sjálfbæra þróun.
- Við höfum að leiðarljósi að hvetja til aukinnar samfélagslegrar vitundar og ábyrgðar og leggjum þannig áherslu á að sporna við óviðeigandi háttsemi.
- Við virðum réttarríkið og viðurkennum að fylgni við lög og aðrar réttarreglur er ófrávíkjanleg.

Hlutverk og stefnur

Hlutverk Verkís er að skapa verðmæti og styðja þróun samfélagsins og innviða þess með faglegri ráðgjöf og hönnun.

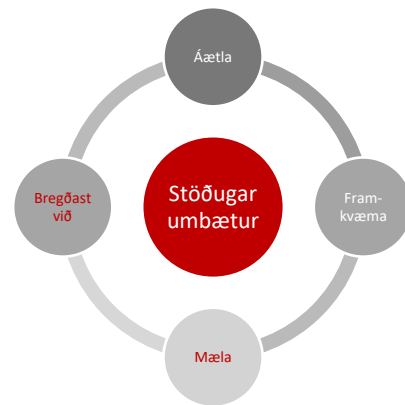
Stefnumið Verkís er að leggja áherslu á fyrsta flokks þjónustu og hefur að markmiði að vera bestí kostur fyrir:

- Viðskiptavinum með traustri ráðgjöf sem uppfyllir þarfir þeirra á skilvirkan og hagkvæman hátt.
- Starfsfólk með góðu og hvetjandi vinnuumhverfi þar sem starfsfólki líður vel og þróar hæfileika sína.
- Samfélagið með áherslu á ábyrga starfshætti, sjálfbærni og nýsköpun.

Verkís leggur mikinn metnað í að allir geti notið góðs af starfsemi fyrirtækisins. Við hvetjum til ábyrgðar í störfum okkar, horfum til framtíðar með sjálfbærni að leiðarljósi, og höfum þannig jákvæð áhrif á samfélagið og umhverfi okkar.

Verkís hefur sett sér gæðastefnu, mannauðsstefnu og samfélagsstefnu í takt við stefnumiðin. Áhersla er lögð á stöðugar umbætur og er starfsemin vottuð samkvæmt ÍST 85 Jafnlaunastaðli og alþjóðlegum stjórnunarstöðlum:

- Gæðastjórnunarstaðlinum ISO 9001.
- Umhverfisstjórnunarstaðlinum ISO 14001.
- Öryggis- og heilbrigðisstaðlinum ISO 45001.

Verkís styður við Global Compact sáttmálann, tileinkar sér Heimsmarkmið SP, er aðili að Grænni byggð og Festu, auk þess að hafa skrifað undir Nordic Built sáttmálann og loftslagsyfirlýsingu Festu og Reykjavíkurborgar.

UN Global Compact

UN Global Compact er samstarfsverkefni Sameinuðu þjóðanna og einkaaðila um að fylgja tíu viðmiðum Sameinuðu þjóðanna um samfélagslega ábyrgð. Viðmiðin hvetja fyrirtæki til að leggja sitt að mörkum á sviði mannréttinda, vinnumarkaðsmála, umhverfismála og í baráttunni gegn spillingu.

Samfélagsábyrgð með sjálfbærni að leiðarljósi hefur birst í starfsemi Verkís frá upphafi þar sem undanfarar hafa tekið stóran og virkan þátt í sjálfbærri þróun og innviðauppbyggingu íslensks samfélags síðustu 90 ár. Með þátttöku í Global Compact ætlar Verkís sér að samþætta enn frekar sjálfbærar áherslur í starfsemi sína og halda áfram að taka virkan þátt í þróun sjálfbærni fyrir íslenskt og erlend samfélag. Verkís skrifaði undir UN Global Compact í maí 2018 og fylgir eftir skuldbindingunni með árlegri skýrslugerð.

Heimsmarkmið SP

Fulltrúar aðildarríkja Sameinuðu þjóðanna (SP) komu sér saman um 17 heimsmarkmið til að vinna betur saman að sjálfbærri þróun til ársins 2030. Með markmiðunum hafa aðildarríkin og atvinnulífið öðlast mikilvægan leiðarvísi í átt að velsæld komandi kynslóða.

Starfsemi Verkís er í tengslum við flest heimsmarkmiðanna en fyrirtækið styður markvisst við þrjú þessara markmiða, sem tengjast stefnuáherslum og starfsemi fyrirtækisins á beinan hátt og fléttast vel saman við stuðning Verkís við UN Global Compact.

Markmið 5 - Jafnrétti kynjanna

Frá upphafi hefur Verkís lagt ríka áherslu á jafnréttismál. Árið 2012 var Verkís fyrst íslenskra fyrirtækja til að hljóta gullmerki PwC eftir jafnlaunaúttekt og hlaut það aftur árið 2018. Árið 2018 var Verkís fyrsta verkfræðistofan á Íslandi til að fá jafnlaunavottun Jafnréttisstofu.

Markmið 7 – Sjálfbær orka

Hjá Verkís starfa helstu sérfræðingar landsins í sjálfbærri orkunýtingu sem hafa komið að hönnun fjölmargra orkumannvirkja. Í samvinnu við atvinnulífið tekur Verkís þátt í að miðla þekkingu um jarðvarma- og vatnsorku og hitaveitu jafnt innanlands sem á erlendri grund.

Markmið 11 – Sjálfbærar borgir og samfélög

Hjá Verkís er veitt ráðgjöf með vistvænum áherslum og er þá horft til þriggja þátta, vistvænnar hönnunar, lífferilsgreininga og samfélagsgreininga. Vistvænar áherslur vega á móti umhverfisáhrifum mannvirkis á líftíma þess auk þess að draga úr kolefnisfótspori, fjárhagslegri soun og viðhalda öryggi og þægindum notenda án þess að það bitni á umhverfi eða fjárhag.

Grænni byggð

Grænni byggð (áður Vistbyggðaráð) eru félagssamtök sem rekin eru án hagnaðarmarkmiðs og starfa sem partur af alþjóðlega tengslanetinu World Green Building Council sem 70 ríki víðsvegar um heim eru partur af. Starfsmaður Verkís hefur verið stjórnarformaður Grænni byggðar frá árinu 2019.

Tölur sýna að rekja megir um helming allrar auðlindanýtingar og allt að 30-40% orkunotkunar og útblásturs til byggingariðnaðarins, sem gerir hann að þeim iðnaði sem losar mest af gróðurhúsalofttegundum á heimsvísu.

Verkís starfar með Grænni byggð að því að breyta hinu byggða umhverfi til vistvænni háttar þannig að Ísland standi við skuldbindingar sínar í loftslagsmálum:

Við gerð og hönnun bygginga skulu valin efni og aðferðir er henta við íslenskar aðstæður, leitast við að lágmarka neikvæð umhverfisáhrif, velja vistvænar lausnir þar sem það er mögulegt og miðla hönnunina við allan líftíma þeirra. Leitast skal við að lágmarka auðlindanotkun og hámarka notagildi, hagkvæmni og þægindi notenda.

GRÆNNI
BYGGÐ
GREEN BUILDING
COUNCIL ICELAND

Festa og loftslagsyfirlýsing Verkís

Verkís er félagi í Festu - miðstöð um samfélagsábyrgð sem eru frjáls félagasamtök með aðsetur í Háskólanum í Reykjavík.

Hlutverk Festu er að auka þekkingu á samfélagsábyrgð fyrirtækja og stuðla að aukinni sjálfbærni. Festa tengir saman ólíka aðila; fyrirtæki, sveitafélög og einstaklinga sem vilja vera leiðandi á sviði samfélagsábyrgðar og sjálfbærni.

Í nóvember 2015 skrifaði framkvæmdastjóri Verkís, ásamt forsvarsmönnum fleiri fyrirtækja, undir yfirlýsingu um að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda. Þetta var stór áfangi, sem vakti athygli á alþjóðlegum vettvangi og var kynnt á Parísarráðstefnunni um loftslagsmál í lok árs 2015.

Verkís ætlar að sýna samfélagslega ábyrgð í verki með því að:

- Draga úr losun gróðurhúsalofttegunda
- Minnka myndun úrgangs
- Mæla árangurinn og gefa reglulega út upplýsingar um stöðu ofangreindra þátta

MARKMIÐ OG ÁRANGUR Í LOFTSLAGSMÁLUM

KOLEFNISJAFNAÐ
FYRIRTÆKI ÁRIÐ
2030

	Hlutfall starfsmanna sem nota vistvænar samgöngur	2015	2022	2030
	- Með hvatningu, styrkjum og aðstöðusköpun	20%	35%	60%
	Hlutfall umhverfsvænna innanbæjarökutækja	2015	2022	2030
	- Skipta út núverandi farartækjum fyrir ný af vistvænni gerð	10%	80%	100%
	Hlutfall endurvinnslu	2015	2022	2030
	- Fræðsla og hvatning	79%	86%	95%
	Magn af sorpi á hvern starfsmann	2015	2022	2030
	- draga úr úrgangsmyndun með breyttum innkaupum	93kg	62kg	58kg
	Kolefnisspor hvers starfsmanns	2015	2022	2030
	- draga úr losun og kolefnisjafna með skógrækt og endurheimt votlendis	1,1 tonn	0,9 tonn	0 tonn

Stefna Verkís vegna kolefnisjöfnunar

Verkís hefur mótað sér stefnu um kolefnisjöfnun til framtíðar þar sem reynt er að draga sem mest úr losun kolefnis frá starfsemi fyrirtækisins en kolefnisjafnað verður að öllu leyti fyrir þá losun sem ekki tekst að draga frekar úr. Verkefni til kolefnisjöfnunar eru valin ár hvert m.t.t. kolefnislosunar Verkís á líðandi ári. Lögð er áhersla á að velja fyrirbyggjandi verkefni sem stuðla að minni losun kolefnis, endurheimt innlendra vistkerfa s.s. með gróðursetningu eða endurheimt votlendis, og verkefnum í þróunarlöndum sem draga úr losun eða stuðla að bindingu kolefnis. Þegar kemur að kolefnisjöfnunarverkefnum verður líffræðilegur fjölbreytileiki hafður að leiðarljósi. Fyrirtækið leggur einnig áherslu á að keyptar kolefniseiningar séu vottaðar og standist þar með alþjóðlegar kröfur um gæði, gagnsæi og rekjanleika.

Samgöngur eru langstærsti þátturinn í kolefnisspori Verkís, einkum flugferðir, bæði innanlands og utan, en einnig verkefnatengdur akstur. Því sveiflast kolefnissporið á milli ára og endurspeglar verkefnastöðuna og staðsetningu helstu verkefna.

Umhverfi (U)

UN GC Viðmið 7, 8 og 9

Umhverfisstjórnun – Grænt bókhald

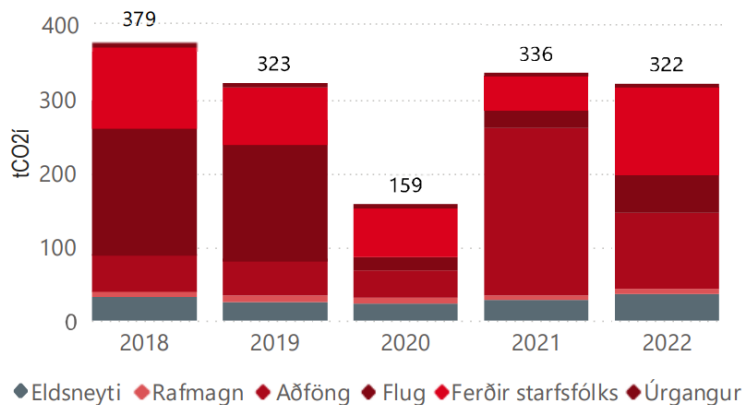
Verkís starfar eftir vottuðu umhverfisstjórnunarkerfi skv. ISO 14001, en með því er haldið utan um markmið og umbætur fyrirtækisins í umhverfismálum og tryggt að kröfur sem gerðar eru til fyrirtækisins í málaflokkunum séu uppfylltar. Þeir umhverfisþættir sem teljast þýðingarmestir til að draga úr umhverfisáhrifum af starfsemi fyrirtækisins eru vaktaðir og árangur af stjórnun þeirra birtur í sjálfbærnisýrslu.

Vorið 2021 voru teknir upp fjarvinnusamningar hjá Verkís en þeir gera starfsfólki kleift að vinna einn til fjóra virka daga heima. Þetta kemur í kjölfar þeirra breyttu aðstæðna sem sköpuðust í heimsfaraldri en margir sýndu áhuga á því að sinna vinnu sinni bæði að heiman og á skrifstofunni. Aukin heimavinna hefur bæði haft neikvæð og jákvæð áhrif á losun gróðurhúsalofttegunda hjá Verkís. Heildarlosun tók stökk á milli árána 2020 og 2021 vegna tækjakaupa, annars vegar vegna uppsafnaðrar endurnýjunarþarfar og hins vegar vegna heimabúnaðar vegna fjarvinnusamninga (kolefnisspor tækjanna reiknast á kaupárið þó líftími þeirra sé talsvert lengri). Heildarlosun gróðurhúsalofttegunda dróst lítillega saman hjá Verkís á milli árána 2021 og 2022 en losunarhlutfall vegna ferða starfsfólks jókst aftur á móti talsvert, eða um 55%. Hækkunin kemur til vegna minni heimavinnu en árin á undan og fjölgun starfsfólks en einnig að einhverju leyti vegna nýrrar aðferðar sem notuð er við útreikningana og tekur betur til losunar á vinnutíma.

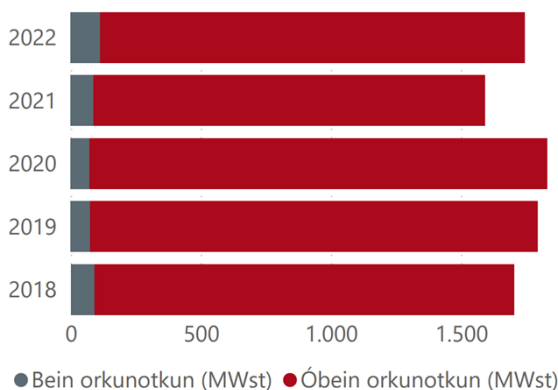

Hækkun
var í losun
milli ára **55%**

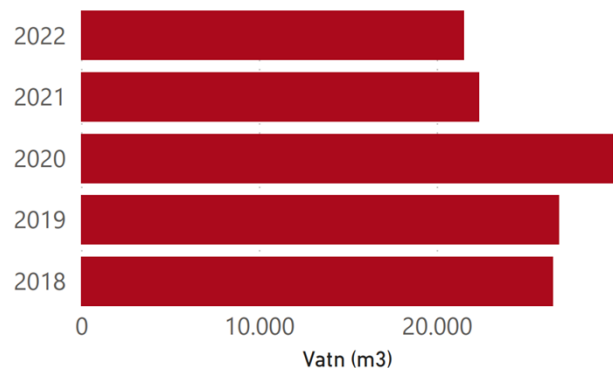
U1 - Uppruni losunar gróðurhúsalofttegunda

U3 - Orkunotkun

U6 - Vatnsnotkun

Loftslagsmarkmið – Kolefnisjöfnun

Sem hluti af loftslagsverkefni Festu og Reykjavíkurborgar hefur Verkís sett sér það markmið að stefna að því að verða kolefnishlutlaust árið 2030, m.a. með því að draga úr losun frá samgöngum, minnka umfang úrgangs og auka endurvinnslu. Stærsti hluti kolefnisspors fyrirtækisins kemur frá flugi vegna verkefna og er reynt að draga úr því eins og hægt er. Á síðasta ári var kolefnislosun 0,9 tCO₂ á hvern starfsmann sem er minna en árið á undan. Síðustu ár hafa einnig opnað augu margra fyrir þeim möguleikum sem eru í boði til þess að takmarka óþarfa ferðalög, bæði flugferðir og bílferðir.

Umhverfisáhrif verkefna

Verkís hefur búið til hið svokallaða Verkíshjól, sem gerir viðskiptavinum kleift að velja hvaða heimsmarkmið þeir vilja leggja áherslu á í hönnun mannvirkja. Af heimsmarkmiðunum 17 eru tíu sem passa sérstaklega við mannvirkjagerð og með þessu verkfæri má greina hvaða heimsmarkmið geta átt við um verkefnið en þau gefa góða mynd af helstu þáttum sjálfbærni. Geta verkefnastjórar og viðskiptavinir ákveðið að setja einhver af þessum markmiðum í verkefninu og þar með leggja áherslu á ákveðna þætti í gegnum verkefnið.

Árið 2021 var einnig mótað verkfæri til að meta losun kolefnis frá verkefnum stofunnar sem verkefnastjórar geta sjálfir haldið utan um. Stór hluti af þessari losun er einmitt vegna ferða og hluti af verkfærinu hvetur verkefnastjóra til að draga sem mest úr ferðum vegna verkefna og haga þeim á annan hátt, t.d. með því að halda frekar fjarfundi.

Hvatning til vistvænni ferðamáta

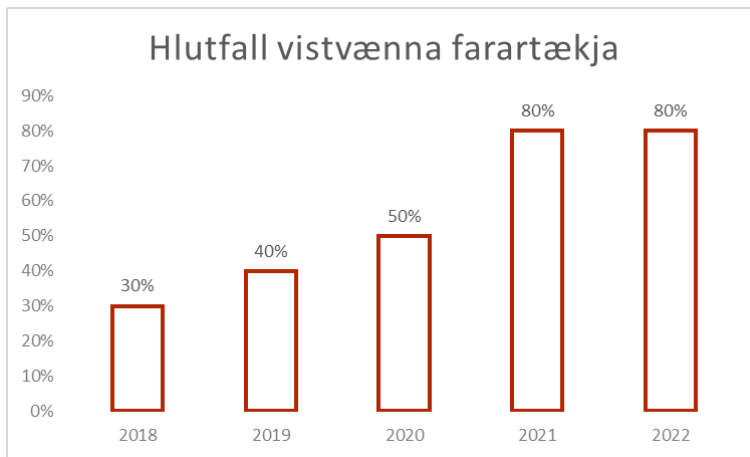
Verkís hvetur starfsfólk til vistvænna samgangna til og frá vinnu og vegna verkefnatengdra ferða. Fyrirtækið hefur til umráða nokkur farartæki. Um er að ræða tíu bíla, tvö rafmagnsreiðhjól og aðgang að Hopp leigurafskútum.

Til að efla vistvænar samgöngur býður fyrirtækið starfsmönnum sínum samgöngustyrki og býður upp á góða aðstöðu fyrir reiðhjól og búningaástöðu.

Þegar fyrirtækið flutti í nýjar höfuðstöðvar í Ofanleiti voru umhverfissjónarmið notuð sem grundvöllur fyrir ákvarðanatöku. Búsetugreining starfsmanna Verkís var höfð til hliðsjónar, auk góðu aðgengi að almenningssamgöngum. Árið 2018 fékk Verkís fyrst gullvottun Hjólavottunar og á árinu 2021 varð Verkís fimmti vinnustaðurinn á Íslandi til að hljóta Plátínú hjólavottun fyrir hjólavænan vinnustað.

Mælikvarðar um umhverfi má finna á heimasíðu Verkís Sjálfbærni | www.verkis.is

Starfsmönnum býðst afnot af fyrirtækjabílum, bæði vegna verkefna og í einkaerindum, sem hvetur en fremur til vistvænna samganga. Verkís hefur markvisst fjölgað vistvænum bílum og síðustu 4 ár hefur bæst einn nýr rafmagnsbíll í flotann á hverju ári. Þá eru hleðslustöðvar fyrir rafbíla starfsfólks við höfuðstöðvarnar í Ofanleiti.

Árið 2021 voru keypt tvö ný rafmagnsreiðhjól en þau eru sérstaklega ætluð til að hvetja starfsfólk Verkís til að prófa vistvænan samgöngumáta til og frá vinnu í samræmi við Sjálfbærnistefnu Verkís. Starfsfólk hefur að auki þann kost að nota rafskútur HOPP á kostnað fyrirtækisins til að sinna erindum á vinnutíma.

Hlutfall starfsfólks sem ferðast til og frá vinnu á umhverfisvænum bílum hefur aukist umtalsvert síðustu ár og var 24% árið 2022.

Endurnýting raftækja

Verkís hefur og mun áfram bjóða starfsfólki að endurnýta þau raftæki sem falla til. Einnig bjóða sumir vélbúnaðarframleiðendur uppá það að taka gamlan tölvubúnað upp í þegar nýr búnaður er keyptur og hefur Verkís nýtt það þegar við á.

Markmiðið er að farga raftækjum á enn umhverfisvænni hátt, þannig að sem hæsta mögulega hlutfallið sé endurnýtt og endurunnið en í raftækjum er að finna verðmæt og sjaldgæf hráefni á borð við gull og aðra málma.

Félagsslegir þættir (F)

UN GC Viðmið 3, 4, 5 og 6

Jafnrétti kynja

Á heimasíðu íslenskra stjórnvalda um heimsmarkmiðin kemur fram að helstu áskoranir Íslands hvað varðar fimmta markmiðið, sem fjallar um jafnrétti kynjanna, eru; kynjaskipting starfa á vinnumarkaði og kynbundið námsval, misvægi kynja í efstu lögum atvinnulífsins, að draga markvisst úr kynferðislegu og kynbundnu ofbeldi og að hækka hlutfall feðra sem taka fæðingarorlof.

Hjá Verkís er unnið eftir jafnréttisáætlun sem byggir á lögum um jafna stöðu og jafnan rétt karla og kvenna. Í áætluninni eru m.a. markmið um að tryggja að starfsfólki séu greidd sömu laun fyrir sambærilega vinnu óháð kyni, að gæta jafnræðis við allar ráðningar, auka hlut kvenna í tækni- og stjórnunarstöðum, að samræma vinnu og einkalíf á sem bestan máta og að vinna gegn kynferðislegu og kynbundnum ofbeldi. Þessi markmið fyrirtækisins endurspeglar vel áherslur Íslands um jafnrétti kynjanna.

94%

Hlutfall starfsfólks sem er ánægt með stefnu og áherslu Verkís í jafnréttismálum

Í árlegri viðhorfskönnun starfsfólks Verkís eru nokkrar spurningar sem snúa að jafnrétti og sýna niðurstöðurnar að þessi þáttur er einn af styrkleikum fyrirtækisins. Starfsfólk Verkís er mjög ánægt með hvernig staðið er að

jafnréttismálum. Spurningin „Á mínum vinnustað er skýr stefna um jafnrétti kynjanna“ er hæsta einkunnin í könnuninni með 4,74 (af 5 mögulegum). Sveigjanleiki í vinnu er einnig einn af styrkleikabáttum Verkís í viðhorfskönnuninni en sveigjanleiki í vinnu getur stuðlað að jafnrétti á vinnumarkaði. Spurningin „Ertu ánægð(ur) eða óánægð(ur) með þann sveigjanleika sem þú hefur í vinnunni“ var með einkunnina 4,73.

92%

Hlutfall starfsfólks sem er mjög ánægt á vinnustaðnum

Gættum að jafnrétti í launum

JAFNLAUNAVOTTUN
2018 - 2021

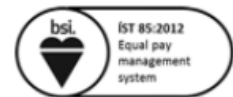
Árið 2012 var Verkís fyrst allra fyrirtækja á Íslandi til að hljóta gullmerki PwC en gullmerkið þýðir að óútskýrður launamunur á grunn- og heildarlaunum karla og kvenna er minni en 3,5% samkvæmt jafnlaunagreiningu PwC. Óútskýrður launamunur hjá Verkís greindist um 2% körlum í vil og var það langlægsti munur sem PwC hafði séð á þeim tíma. Fyrirtækið fór aftur í gegnum jafnlaunagreiningu PwC árið 2018 og þá greindist launamunur körlum í vil um 1%. Verkís hlaut árið 2018 jafnlaunavottun BSI sem staðfestir að stjórnunarkerfi Verkís er í samræmi við jafnlaunastaðalinn ÍST 85 og enginn óútskýrður launamunur sé fyrir hendi hjá Verkís. Hins vegar er útskýrður launamunur 0,3% konum í óhag. Hafa skal í huga að sitthvort mælingatækið er notað við jafnlaunagreiningar hjá PwC og í úttektum hjá BSI sem skýrir þennan mun í niðurstöðum. Eftirfarandi niðurstöður eru frá launagreiningum vegna úttektar BSI.

2022: Kynbundinn útskýrður launamunur var 0,3% konum í óhag.

2021: Kynbundinn útskýrður launamunur var 1,7% konum í óhag.

2020: Kynbundinn útskýrður launamunur var 2,7% konum í óhag.

2019: Kynbundinn útskýrður launamunur 3,2% konum í óhag.

Aukum hlut kvenna í fyrirtækinu

Verkís hefur unnið að því lengi að auka hlut kvenna í fyrirtækinu og þá sérstaklega hjá tæknifólki og í stjórnunarstöðum. Undanfarin ár hefur hlutfall kvenna hjá fyrirtækinu smám saman aukist og er nú heildarhlutfallið um 35%. Í efstu stjórnunarlögunum er hlutfall kvenna 40% og konur eru um 26% af útseldum sérfræðingum. Árið 2019 var í fyrsta sinn í sögu Verkís kvenmaður kosinn stjórnarformaður en frá lagasetningu um kynjakvóta í stjórn fyrirtækja árið 2010 hefur alltaf verið gætt að hlutfalli kvenna í stjórn fyrirtækisins.

Vinnum gegn kynbundnu og kynferðislegu ofbeldi

Í mannauðsstefnu Verkís kemur skýrt fram að einelti, ofbeldi, kynferðisleg áreitni og önnur óviðeigandi hegðun er ekki liðin hjá fyrirtækinu og eru slík mál brot á starfsskyldum. Unnið er eftir sérstakri viðbragðsáætlun ef slík mál koma upp og er ákveðið teymi sem skoðar málin ásamt stjórnendum. Einnig koma utanaðkomandi sérfræðingar að málum þegar á þarf að halda. Reglulega er starfsfólk frætt um forvarnir og viðbrögð gegn einelti og kynbundnu ofbeldi.

Heilsa og vellíðan starfsfólks

Verkís leggur mikinn metnað í að búa starfsfólki sínu öruggt og heilbrigt starfsumhverfi. Fyrirtækið leggur áherslu á jafnvægi milli einkalífs og vinnu m.a. með því að bjóða upp á sveigjanlegan vinnutíma. Fyrirtækið leggur árlega viðhorfskönnun fyrir starfsfólk til að mæla starfsánægju og líðan á vinnustað með það að markmiði að finna leiðir til gera betur og auka vellíðan og heilsu starfsfólks. Í áherslum Íslands í heimsmarkmiðunum getur Verkís helst stutt við það markmið að stuðla að almennu heilbrigði og vellíðan starfsfólks og minnka líkur á langvinnum sjúkdómum sem tengja má við lífstíl.

Stuðlum að almennu heilbrigði og vellíðan

Verkís býður starfsfólki árlega upp á heilsufarsskoðun til að fylgjast með almennri heilsu og er alltaf mjög góð þátttaka í því. Einnig býður fyrirtækið upp á bólusetningu gegn árlegri influensu þar sem heilbrigðisstarfsfólk mætir í fyrirtækið til að auðvelda starfsfólki aðgengi. Verkís tekur þátt í kostnaði starfsfólks við íþróttaiðkun og almenna heilsubót með það að markmiði að auka líkamlega og andlega heilsu starfsfólks. Verkís er með samning við vinnusálfræðing og trúnaðarlækni og býðst starfsfólki að nýta sér þá þjónustu þegar á þarf að halda.

Fyrirtækið hvetur einnig starfsfólks til almennrar heilsubótar m.a. með því að taka þátt í ýmsum hreyfivíðburðum eins og Hjólað í vinnuna, Lifshlaupinu og heimasníðaðri sundlaugakeppni. Frá upphafi hefur Verkís hafnað ofarlega í þessum keppnum enda mikill metnaður fyrir hendi.

Sköpum heilsusamlegt og styðjandi vinnumhverfi

Niðurstöður úr árlegri viðhorfskönnun sýna að starfsfólk Verkís er almennt mjög ánægt í starfi hjá Verkís en heildareinkunn fyrirtækisins árið 2022 var 4,25 (af 5 mögulegum). Í könnuninni er spurt um níu lykilþætti í innra starfsumhverfi fyrirtækja m.a. um vinnuaðstöðu, stjórnun, ánægju og stolt, sveigjanleika í starfi, starfsanda og fleira sem hefur áhrif á vellíðan og ánægju starfsfólks í vinnu. Eins og fram kom í kaflanum um jafnrétti voru þættirnir um sveigjanleika í vinnu og jafnréttismál helstu styrkleikar fyrirtækisins en einnig er starfsfólk ánægt með starfsandann (4,48) og það er mikil starfsánægja og stolt sem starfsfólk finnur fyrir (4,38).

Í samanburði við önnur fyrirtæki stendur Verkís sig mjög vel og er vel fyrir ofan meðallag í flest öllum þáttum könnunarinnar.

Öryggi starfsfólks

Verkís stýrir öryggis-, heilbrigðis- og vinnumhverfismálum með vottuðu öryggisstjórnunarkerfi skv. ISO 45001 með því markmiði að tryggja öruggt og heilbrigt vinnumhverfi starfsmanna. Árið 2020 var öryggisstjórnunarkerfið uppfært úr OHSAS 18001 í ISO 45001. Verkís leggur áherslu á að allir komi heilir heim og að efla öryggisvitund starfsfólks í daglegu lífi sem og í verkefnum á vegum fyrirtækisins. Fylgst er með frammistöðu í málaflokknum út frá skilgreindum þáttum, þar á meðal skráning á atvikum. Árið 2022 urðu fjögur fjarveruslys hjá Verkís. Atvikin voru tilkynnt til Vinnueftirlits Ríkisins og Sjúkratrygginga Íslands.

Áfram var staðið að reglubundinni fræðslu um öryggismál fyrir starfsfólk, bæði almenn fræðsla og fræðsla um öryggismál í sérstökum störfum, s.s. í eftirliti á verkstað. Þá er starfsmönnum, mökum og stálpuðum börnum þeirra boðið upp á skyndihjálparnámskeið.

Í árlegri viðhorfsskönnun starfsfólks er spurt um ánægju með öryggi hjá Verkís og fellur sú spurning undir þáttinn um vinnuskilyrði. Starfsfólk er almennt mjög ánægt með hvernig Verkís standur að öryggismálum fyrirtækisins og fékk sú spurning einkunnina 4,68 (af 5 mögulegum) og var ein af fimm hæstu einkunnum hjá Verkís.

F7 - Vinnuslysafíðni

1,4

Fjarvera vegna slysa á árinu, klukkustundir á hverja 200,000 klst

Fjögur fjarveruslys árið 2022

Mælikvarðar um félagslega þætti er að finna á heimasíðu [Verkís](#)

Stjórnarhættir (S)

Stjórnarhættir Verkís taka mið af lögum um hlutafélög nr. 2/1995, samþykktum félagsins og starfsreglum stjórnar. Þá fylgir Verkís leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, NASDAQ OMX Iceland hf. og Samtökum atvinnulífsins.

Um starfsemi hlutafélagsins gilda samþykktir sem það starfar eftir. Félagið er í eigu um 90 einstaklinga sem starfa hjá fyrirtækinu.

Mannréttindi

Verkís leggur áherslu á að styðja og virða vernd alþjóðlegra mannréttinda í samræmi við innlend og erlend lög sem og Mannréttindayfirlýsingu Sameinuðu þjóðanna.

Verkís hafnar með öllu mannréttindabrotum, s.s. nauðungar- og þrælkunarvinnu, þ.m.t. barnaþrælkun og hefur skýra sýn og stefnu um að gerast ekki meðsek um slík brot.

Með markvissri stefnu og ferlum vill fyrirtækið hvetja til aukinnar samfélagslegrar vitundar og ábyrgðar.

Fyrirtækið leggur áherslu á að starfsfólki sé búinn farvegur til að koma slíkum málefnum á framfæri. Sérstakur vettvangur er til staðar í ábendingakerfi Verkís til að koma tilkynningum á framfæri um samfélagslega ábyrgð og möguleiki er til staðar að merkja skráninguna sem trúnaðarmál.

Gegn spillingu

Verkís starfar í samræmi við siðareglur, og hvetur starfsfólk til að koma á framfæri ábendingum um mögulega siðferðisbresti, jafnt innanhúss sem utan. Þá vinnur Verkís gegn spillingu og mansali, hryðjuverkum og fjármögnun hryðjuverka, peningaþvætti, broti gegn umhverfi og náttúru ásamt öðrum ólögætum athöfnum eða athöfnum sem stangast á við góða og almennt viðurkennda háttsemi. Við siðferðismat horfir fyrirtækið til viðurkenndra viðmiða, s.s. ISO26000 og siðareglna Félags ráðgjafaverkfræðinga.

Mælikvarðar um stjórnarhætti er að finna á heimasíðu [Verkís](#)

Ráðgjöf Verkís á sviði sjálfbærni

Verkís hefur sett sér stefnu um að vera leiðandi á sviði vistvænnar hönnunar og hafa sjálfbærni að leiðarljósi í sinni vinnu. Hönnuðir Verkís hafa komið að hönnun vistvænna mannvirkja en í þeim er hugað að velliðan þeirra sem eiga að nota byggingarnar og sjá hönnuðir um að tryggja m.a. góða útfærslu lýsingar og rétta nýtingu dagsbirtu, hitastýringar og góða loftræsingu og hljóðvist. Þá er einnig hugað að orkusparnaði, vali á byggingarefnum, aðstöðu fyrir vistvænar samgöngur, aðstöðu til flokkunar á úrgangi og lágmörkun á mengun vegna framkvæmda og rekstrar. Verkís hefur á að skipa ráðgjöfum sem hafa réttindi til að vistvotta byggingar t.d. skv. Breeam vistvottunarkerfinu auk annarra kerfa.

Verkís er leiðandi á sviði ráðgjafar og hönnunar fyrir umhverfisvæna orkuvinnslu og hefur tekið veigamikinn þátt í uppbyggingu slíkrar orkuvinnslu á Íslandi. Fyrirtækið hefur tekið þátt í hönnun flestra virkjana hérlendis frá miðbiki tuttugustu aldar og er aðalhönnuður fjölda virkjana á landinu, bæði jarðvarma- og vatnsaflsvirkjana. Einnig hefur fyrirtækið séð um hönnun nokkurra virkjana á erlendri grundu eins og á Grænlandi, í El Salvador, Georgíu, Noregi, Tyrklandi og fleiri löndum.

Verkís gegnir líka mikilvægu hlutverki í kennslu og uppbyggingu á þekkingu við notkun sjálfbærrar orku erlendis. Starfsfólk hefur um áraraðir kennt nemendum við Jarðhitaskóla Sameinuðu þjóðanna en skólinn er mikilvægur þáttur í þróunaraðstoð Íslendinga.

Einnig vinnur Verkís að annarri umhverfisvænni orkuvinnslu eins og vindorku, sjávarfallaorku og nýtingu afgangsvarma með tvívökvavirkjunum.

Sjálfbærni 2022

Verkís tekur þátt í íbúafundi vegna Blikastaðalands

Fyrirhugað er að þróa atvinnukjarna fyrir þjónustu og léttan iðnað á Blikastöðum. Verkís sá um verkfræðilega hönnun, byggðatækni, samgöngumál og umhverfismál vegna skipulags Blikastaðalands, ásamt sjálfbærniráðgjöf fyrir BREEAM vottun skipulagsins.

Kjartan fjallar um stöðu orkuskipta í íslenskum höfnum

Kjartan Jónsson, rafiðnfræðingur hjá Verkís, flutti erindi um orkuskipti í íslenskum höfnum á Sjávarútvegsráðstefnunni sem haldin var í Hörpu. Einnig var birt grein um málefnið í tímaritinu Sjávarafli.

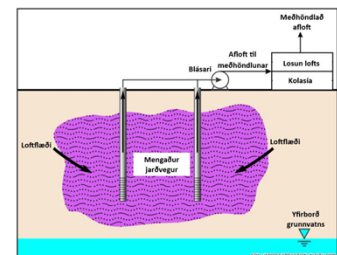
Verkís kemur að hönnun Akhalkalaki vatnsaflsvirkjunarinnar

Sérfræðingar Verkís unnu hagkvæmniathugun og útboðsgögn í undirbúningsfasa Akhalkalaki vatnsaflsvirkjunarinnar í Georgíu í samvinnu við Landsvirkjun Power. Virkjunin, sem framleiðir um 50 GWh á ári, var vígð við hátíðlega athöfn í nóvember 2022. Verkís hafði umsjón með deilihönnun byggingarvirkja ásamt nauðsynlegri samræmingu búnaðar. Búnaður er til staðar fyrir vistrennsli til að viðhalda lífríki árinna, ásamt hreinsibúnaði á inntaksristum fyrir rusl.

Úrbótaaðgerðir á Hofsósi

Verkís vann úrbótaáætlun með tillögum um hreinsunaraðgerðir, frekari rannsóknir og mótvægisáðgerðir vegna olíuleka á Hofsósi sem varð árið 2019. Umfangsmiklar úrbótaáðgerðir hófust í janúar árið 2022. Verkís lagði til aðgerð sem hafði ekki verið notuð til að hreinsa mengun úr jarðvegi hér á landi áður. Aðferðin felur í sér að mengunin er hreinsuð á staðnum, meðal annars með kolasíu til að hreinsa jarðvegsloft. Með sjálfbærni að leiðarljósi er áhersla lögð á að mengaður jarðvegur sé meðhöndlaður þannig að hægt sé að nýta hann í stað þess að farga.

Verkís skoðar blágrænar ofanvatnslausnir

Samstarfsverkefni Verkís, HR, Veitna og Hafrannsóknarstofnunar, *Mat á hreinsivirkni blágrænna ofanvatnslausna á Íslandi og vernd vatnsgæða í Tjörninni í Reykjavík* hlaut styrk úr Vísindasjóði Orkuveitu Reykjavíkur. Markmið verkefnisins er annars vegar að meta virkni blágrænna ofanvatnslausna hvað varðar hreinsun mengunarefna úr ofanvatni og hins vegar að skoða helstu mengunarvalda á afrennissvæði Vatnsmýrarinnar-Tjarnarinnar.

Sjálfbærni í mannvirkjagerð hjá Verkís

Verkís hefur búið til svokallað Verkíshjól, sem gerir viðskiptavinum kleift að velja hver af heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna fyrir sjálfbæra þróun þeir vilja leggja áherslu á í hönnun mannvirkja. Verkís hugar að vistvænni hönnun sem og samfélagslegum og efnahagslegum þáttum, svo sem góðum hljóð-, ljós- og loftgæðum sem og kostnaði við að byggja og reka mannvirkin.

Verkís gerist bakjarl Laufsins

Laufið er app þar sem almenningur getur flett upp fyrirtækjum og séð hversu samfélagslega ábyrg þau eru með tilliti til fimm atriða: flokkunar úrgangs, umhverfisstefnu, þekkingarmiðlunar, kolefnis-bindingar og vistvænni innkaupa.

Bein notkun jarðhita í Djíbútí könnuð

Verkís hlaut fjögurra milljóna króna styrk úr Heimsmarkmiðasjóði atvinnulífs um þróunarsamvinnu til að kanna beina notkun jarðhita í Djíbútí. Verkefnið er stórt skref í áttina að því að auka tækifæri til atvinnustarfsemi og sjálfbærrar nýtingar endurnýjanlegra auðlinda í einu fátækasta landi Afríku.

Hólasandslína 3 tekin í rekstur

Verkís sinnti m.a. verkeftirliti með lagningu jarðstrengshluta Hólasandslínu 3 og byggingu tengivirkjanna, ásamt hönnun á rafbúnaði þeirra. Með tilkomu Hólasandslínu 3 og tengivirkjanna á Hólasandi og Rangárvöllum er komin tenging á 220 kV spennu á milli Fljótsdals og Akureyrar og þar með umtalsvert aukin flutningsgeta og bætt orkunýting á svæðinu en þrjár virkjanir tengjast kerfinu beint og óbeint.

Carine og Óskar skrifa um beina nýtingu jarðvarma

Carine Chatenay, viðskiptastjóri á Orku- og iðnaðarsviði Verkís, og Óskar Pétur Einarsson vélaverkfræðingur birtu greinina „Direct use of geothermal – there is more to geothermal than just power“ í tímaritinu *Open Access Government* um vinnslu sjávarsalts úr sjó á Reykhólum í Breiðafirði, með suðu við undirþrýsting og 70°C heitu vatni. Umrætt ferli, sem fer fram í verksmiðjunni Norður & Co, er gott dæmi um hvernig nýta má lágvarma jarðhita í fleira en hitaveitu.

Ábyrgð okkar er mikil

Verkís kemur að öllum stigum framkvæmda og sérfræðingar okkar bera mikla ábyrgð á að þau mannvirki sem byggð eru veiti athöfnum okkar skjól á umhverfisvænan og hagkvæman máta og nýtist samfélaginu á sem bestan hátt. Mikilvægt er að við sýnum frumkvæði að því að velja betri lausnir, með því að markmiði að lágmarka umhverfisspor og auka lífsgæði fólks.